

Народная Воля

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па краіне захавацца воблачнае з праменнямі надвор'я, у заходніх раёнах — кароткачасовы дажджы, магчымы навалыцы. Вецер паўднёвы, 6—11 м/с. Тэмпература паветра ў Гродне — +15...+17, Мінску, Віцебску — +17...+19, Мажыславе — +19...+21, Брэсце — +16...+18, Гомелі — +20...+22.
У наступныя дзве сутак чакаецца пераменная воблачнасць, у заходніх раёнах — дажджы. Вецер паўднёвы, 5—10 м/с. Тэмпература паветра ўначы — +8...+13, удзень — +16...+21.

Пейджинговую связь
редакция обеспечивает
МОБИКОМ
пейджинг-система
(017) 222-46-51
(017) 222-46-52

ПУЛЬС

Школы занепадаюць

Два тыдні таму пачаўся наву-
чальны год, але не ўсе школьнікі
Гомельшчыны селі за парты: не-
каторыя школы Светлагорскага
раёна адчынілі свае дзверы са
спазненнем.

Чыноўнікі ад адукацыі
сёлета вымушаны канстата-
ваць: дзяржава не прафінансавала
рамонт у школах Гомельскай
вобласці з прычыны адсутнасці
сродкаў у мясцовым бюджэце.

Школы рамантаваліся пераваж-
на за кошт бацькоў, шэфай і
настаўніцаў, а таксама за грошы,
заробленыя вучнямі ў калгасах,
саўгасах ды прышкольных гас-
падарках.

Але ў некаторых школах (на-
прыклад, у вёсках Сасновы Бор і
Вельны Светлагорскага раёна)
рамонт не паспел скончыць да
пачатку навуальнага года, і
дзецц пайшлі на заняткі са спаз-
неннем. А ў Чырвіншчы, Крас-

Вацлаў Гавел сустрэўся з Васілём Быкавым

Як патлумачылі нам чэшскія сябры, нягледзячы на тое, што прэзэнт мае даволі падрабязную інфармацыю пра апошнія выбары ў Мінску, ён выказаў жаданне даведацца пра сітуацыю ў Беларусі не ад палітыкаў, дыпламатаў ці журналістаў, а ад асобы, якая з'яўляецца бясспрэчным маральным аўтарытэтам.

Быкаў прыляцеў з Франк-
фурта ў Прагу ў дзень, калі ад-
былася трагедыя ў ЗША: прагра-
ма Гавела на бліжэйшыя дні (ён
з'яўляецца Вярхоўным Галоўна-
камандуючым) была скарачана.
Там не менш сустрача адбы-
лася. Дарэчы, нас правялі ў
працоўнай пакоі прэзідэнта, чаго
звычайна ў дачыненні да
замежнікаў не робіцца.

Васіль Быкаў (злева) з прэзідэнтам Чэхіі Вацлавам Гавелам (справа).

Васіль Быкаў сказаў, што на
працягу апошніх гадоў Лука-
шэнка вынішчыў вакол сябе
правую і палітычную прастору
— Канстытуцыя скасавана,
ягоня рэальныя канкурэнты
альбо знішчаны, альбо ў эмі-
грацыі. Лукашэнка супра-
цоўнічае з сумніўнымі рэжы-
мамі, гандлюе зброй, якая за-
сталася ад Савецкага Саюза.
Вынікі, бясспрэчна, сфальсі-
фікаваныя выбары прымуша-
юць меркаваць, што яшчэ пяць
гадоў будуць нішчыцца рэалі-
зацыі, а народ будзе паглы-
бляцца ў бездань дэпрэсіі і за-
стою.

Быкаў падзякаваў прэзідэнту
за тое, што Чэхія дае палітычны
прытулак актывістам беларускай
апазіцыі і магчымаму праця-
гаву вучобы студэнтам, якія вы-
ключаны з беларускіх ВНУ за
палітычную дзейнасць. Быкаў
сказаў, што ў гэты момант для
беларускай апазіцыі вельмі важ-
ная падтрымка Еўропы і ЗША.
"Хача трэба разумець, што па-
куль дзеяні дэмакратычнай
Еўропы не адэкватна захадам
лукашэнкаўскага рэжыму, які не
спыняецца ні перад чым", —
дадаў Васіль Уладзіміравіч.

Былаў Гавел адказаў, што, сапраўды, шмат які беларусы
знайшлі ў Празе другі дом. Вы-
бары ў Беларусі Гавел ацаніў як
спосаб усталявання "вельмі
аўтарытарнага рэжыму, які па-
рае грамадзянскія свабоды. У
мiнулы дзесяцігоддзі за ка-
муністамі мы мелі падобны
вопыт у Чэхіі". Гавел, аднак, вы-
казаў спадзяванне, што цяпер у
Беларусі больш шанцаў дамаг-
чыся дэмакратыі, чым мелі ў
свой час чэхі, паколькі не існуе
ні савецкай імперыі, ні
Вярхоўскага пакта. "Беларусь
грамадства чакае доўгі этап змя-
нення за свае правы, але ў ім яно
можа разлічваць на нашу падтры-
мку", — сказаў прэзідэнт
Чэхіі.

Апошнія словы Гавела вы-
глядаюць не прастай фармаль-
насцю. У дні, калі шыюцца новыя
свет з'яўляюцца пра абмежаваны
стасункі з афіцыйным
Мінскам, сустрача аднаго з най-
больш аўтарытэтных і ўплыво-
вых палітыкаў Захаду
з пісьменнікам, які ў сваёй
еўрапейскай уласнасці беларус-
кую нацыю, знак таго, што
Еўропа размажывае дэмакраты-
каўскі рэжым і беларускі народ і
бачыць у Беларусі дэмакратыч-
ную перспектыву.

Дарэчы, на працягу апошніх
гадоў Чэхія наведвалі і сустра-
каліся з кіраўніцтвам краіны
Зянон Пазыняк, Івонка Сурвіла,
Вінічук Вячорка, Станіслаў
Шушкевіч, Анатоль Лябедзька і
шмат якія беларускія праваба-
ронцы.

Палач трохдзённага знаход-
жання ў Празе, Васіль Быкаў су-
стрэўся таксама з чэшскімі літа-
ратарамі, даў інтэрв'ю карэспанд-
ентам пражскіх і заходніх газет,
выступіў у жывым эфіры бела-
рускай службы Радыё "Свабо-
да".

Сяргей НАВУМЧЫК, Прага.

Тэрарызм не спыніць сусветную інтэграцыю

Тэрарыстычныя акты ў Нью-
Йорку і Вашынгтоне ставяць
перад многімі краінамі, у тым
ліку і перад Беларуссю, праблему
абароны сваёй жывіцёў прас-
тору ад тэрарыстаў, і можа
узнікнуць жаданне вырашыць
гэтую праблему стварэннем
сістэмы таталітарнага кантролю
над усім грамадствам.

Такое меркаванне ў гутарцы
з карэспандэнтам БЕЛТАН вы-
казаў палітолаг, выканаўчы

авазакі прэзідэнта Беларускага
саюза прадрымальнікаў (БСП)
Аляксандр Папуна. Кіраўнік
БСП лічыць, што стварэнне
такой сістэмы, калі кожны крок
любога чалавека кантралюецца,
з'явіла б сабой сур'ёзную пагрозу
дэмакратыі і дэмакратычным
пераўтварэнням. "Чалавечтва,
— сказаў ён, — павінна выра-
шыць задачу выбару аптымаль-
нага ўзроўню свабоды".

На думку Папуну, ЗША,
нягледзячы на трагічныя падзеі,
якіх адбылося, па-ранейшаму
будуць "імкнучыся да таго, каб
Беларусь трапіла ў генеральны
патоў сусветнага развіцця, стала
б членам сусветнай супольнасці
— менавіта таму, што тэрарызм
будзе існаваць, пакуль існуюць
краіны-ізогі, не ўцягнутыя ў
працэс інтэграцыі".

Аляксандр ПАПУНА, ЗША.

У памяць Аляксандра Майскага

У суботу і нядзелю ў спарт-
комплексе "Уручча" пройдзе
чэмпіянат мемарыяльнай вядо-
мага спартсмена журналіста,
былога аглядальніка газеты "На-

родная воля" Аляксандра Пят-
ровіча МАЙСКАГА па фут-зале.
У спартыўным прымыч
удзель 8 каманд, фінальны матч
пачнецца ў 14.45 у нядзелю.

Уваход свабодны!
Рэдакцыя газеты "Народная
воля" устанавіла прыз лепшаму
абаронцу турніру.

Уладзімір ДАЎЖЭНКА.

Павышаны цэны на дызельнае паліва і мазут

З 14 верасня ў Беларусі па-
вышаны цэны на дызельнае палі-
ва і мазут на 4,7 і 7,7 працэнта
адпаведна.

Цяпер 1 літр дызельнага
паліва на АЗС канцэрна "Бел-
нафта" будзе каштаваць 440

рублёў, а тона мазута — 153
тысячы рублёў. Асноўнай прычы-
най павышэння цэн на вы-
шэйназваныя нафтапрадукты
з'явілася павышэнне цэн на
расійскую нафту, а таксама не-
каторае паніжэнне курсу бела-

рускага рубля ў адносінах да до-
лара ЗША.

Апошняе павышэнне цэн на
нафтапрадукты было 14
жніўня бягучага года.

Вікторыя МЯЖЫБЕВА.

У памяць ахвяр тэрактаў у ЗША

13 верасня з 18 да 19 гадзін у
Мінску пройдзе мемарыяльная
акцыя ў памяць ахвяр жулацкіх
тэрактаў, учыненых у Злучаных
Штатах Амерыкі. Каля 70 чала-
век — прадстаўнікоў дэмакраты-
чнай грамадскасці Мінска —
размясцяцца ля вуліцы Кірава
Свята-Духава кафедральнага са-
бора. Яны трымаць запаленыя
свечы.

Неўзабаве пасля пачатку
акцыі да сабора прыбыў палко-
нік ЗША ў Беларусі Майкл Козак
і іншыя супрацоўнікі паліцыі.
Прысутныя выказалі ім спачу-
ванні ў сувязі з беспрэцэдэнтнай
трагедыяй, што нагадвае апа-
каліпсіс, і жаданні амерыканска-
му народу мужнасці, каб пераа-
долець бяду. Майкл Козак
абішоў "ланцуг" людзей з запаленымі свечкамі, падзякаваўшы
беларускаму народу за спачу-
ванні, і далучыўся да акцыі,
узшыў запаленую свечку.

На працягу апошніх гадоў
амерыканцы ў Беларусі адбіліся
малебен ад загінутых. У 1930
набязжства пачалося ў Кафед-
ральнай касцёле Найсвяцей-
шай Пані Марыі на плошчы
Свабоды.

Генадзь БАРБАРЫЧ.

Шпіёнскія страсці

Мінскі гарадскі суд прызнаў
вінаватым грамадзяніна Італіі
Анжэла Антоніа Пу ў шпіён-
стве і грамадзянства Беларусі Ірану
Ушак — у дзяржаўнай здрадзе.
Іх прыгаворны адвадзена да ча-
тырох з паловай і чатырох гадоў
пазбавлення свабоды.

Пу, уладальнік і дырэктар
замежнага прадпрыемства
"Анірсавіда", быў арыштаваны
беларускімі спецслужбамі 18
кастрычніка гэтага года. Больш за
чатыры месяцы супрацоўнікі
КДБ хавалі ў сакавіце не толькі
прывічана паларэнага ў шпіён-
накцы, але і ягоную грамадзян-
скую прыналежнасць.

Разам з італьянцам чысты
затрымалі і дваццацігадова-
га грамадзяніна Беларусі Ірыну
Ушак, якая была каханкаю
італьянца. Абодвух абвінавачалі
ў спробе атрымаць дакументы,
якія "утрымліваюць звесткі ва-
еннага характару".

Нагадаем, што ўлетку адбыўся
суд над грамадзянінам Імачы-
нам, супрацоўнікам цэнтра Мар-
шалла Крыстафера Лешам, які
быў прызначаны венаваць у шпіён-
накцы супраць Беларусі.

Дар'я ПАУЛОЎСКАЯ.

Мир на пороге третьей мировой?

НАТО готовит массированный удар по Афганистану

Как сообщает влиятельная
британская газета "Гардиан",
"НАТО составляет экстренный
план массированной атаки на
Афганистан". По заявлениям
источников в штаб-квартире Северо-
Атлантического альянса, эта
атака может начаться в случае,
"если будет окончательно дока-
зана причастность к последним
терактам в США Осамы бин Ла-
дена, а власти Афганистана отка-
жутся передать террориста аме-
риканскому правосудию". По за-
явлениям представителей Зя-
влениям юстиции США, у них
появляется все больше улик, до-
казывающих вину известного ис-
ламского террориста.

Истребители готовы к вылету.

Но, если верить многочис-
ленным специалистам по Востоку,
выдана бин Ладена США —
это что-то на грани фантастики,
поскольку на практике "не та-
либы управляют бин Ладеном, а
бин Ладен управляет талибами".

Согласно совместному плану
НАТО и Пентагона, в ближай-
шее время на территорию Афга-
нистана будет введено несколько
десятков тысяч солдат НАТО,
если не считать массированной
авиации и морской атаки.

По мнению экспертов, воз-
можны несколько сценариев
развития событий. Согласно
первому, совместная группиро-
вка НАТО проведет воздушную
морскую операцию против
Афганистана с применением су-
хопутных войск без применения
ядерного оружия. По второму
сценарию НАТО нанесет еди-
норазовые ядерные удары по мес-
там базирования боевиков и их
школ. По третьему — Запад от-

рывается к проведению специ-
альных операций "с целью унич-
тожения или захвата руководя-
щего звена террористических
организаций". И наконец, воз-
можно, как утверждают специа-
листы, "полномасштабная опе-
рация всех видов вооруженных
сил стран — членов НАТО,
имеющая целью полный раз-
гром противника и установление
контроля над его территорией".

Тревожно осознавать реаль-
ность поступающей информации.
Особенно в начале XXI века. Как
известно, одно государство уже
попыталось установить контроль
над территорией, "которой управ-
ляли террористы". Имя этой стра-
ны — Россия. Имя "территории"
— Чечня. Что получилось из этого
контроля, все знают — российские
силы надолго застряли в чечен-
ских горах, в чеченских городах.
Каждый день российские матери
получают похоронок на своих сы-
новей, террористические акты

Какое решение примет генсек НАТО Джордж Робертсон?

Заявление Объединенной гражданской партии О трагедии народа США

ОБЪЕДИНЕННАЯ ГРАЖДАНСКАЯ ПАРТИЯ РАССМАТРИВА-
ЕТ трагические события, произошедшие 11 сентября 2001 года в ряде
городов США, как общечеловеческую трагедию.

РЕШИТЕЛЬНО ОСУЖДАЕТ международный терроризм в любых
его проявлениях.
ПРИВЕТСТВУЕТ адекватные действия международного сообщества
по пресечению актов насилия и агрессии со стороны отдельных
террористов, а также тех, кто прямо или косвенно их поддерживает.

ОБЪЕДИНЕННАЯ ГРАЖДАНСКАЯ ПАРТИЯ ПРОТЕСТУЕТ
против официального приглашения и возможного приезда в Беларусь
Муамара Каддафи, превратившего свою страну в одну из баз между-
народного терроризма.

ОСУЖДАЕТ неразборчивые контакты и связи белорусского пра-
вительства с авторитарными режимами Ирака, Ливии.
РАССМАТРИВАЕТ продажу вооружения в страны, уличенные в
поддержке международного терроризма, как косвенную поддержку
международных террористов всех мастей и оттенков.

ОГП не исключает, что человеческая трагедия в США станет для бе-
лорусского режима, не однажды демонстрировавшего откровенный цини-
зм, прикрытием для усиления репрессий против своих оппонентов
под видом "профилактической борьбы с терроризмом в Беларуси".

ОФИЦИАЛЬНО

Министру связи Республики Беларусь
Владимиру Гончаренко
Министру внутренних дел Республики Беларусь
Владимиру Наумову

Почему письма из тюрьмы не попали в "Народную волю"?

Постоянный автор "Народ-
ной воли" Валерий Шуклин, от-
бывавший трехмесячное тюрем-
ное заключение на территории
УК 15Н/8 в Жодино в период с
июля по август 2001 года, на-
правил из тюремной камеры в адрес
редакции 17 материалов о про-
тивоправных деяниях администра-
ции данного "исправительного"
учреждения. Однако до "Народ-
ной воли" не дошел ни один.

Письма в тюрьме подаются в
незапечатанном виде для прове-
дения милицейской цензуры. Имен-
но милицейской, а не государст-
венной. И именно тюремное уч-
реждение запечатывает конверты
и доставляет их на почту.
Что стало причиной исчезно-
вания разоблачительных матери-

алов правозащитника?

Кто виноват в нарушении
Конституционного права граж-
дан Республики Беларусь и жу-
налиста, правозащитника Шукли-
на в частности, на получение и
распространение полной, досто-
верной и своевременной инфор-
мации о деятельности государст-
венных органов (статья 34 Кон-
ституции Республики Беларусь)?
Редакция газеты "Народная
воля" убедительно просит мини-
стров связи и МВД разобраться в
нарушении конституционных га-
рантий, принять меры к возвра-
щению застрявших где-то писем
В.Шуклина, принять соответст-
вующие меры к виновным.

Редакция газеты
"Народная воля".

ФИЛОСОФИЯ ЖИЗНИ

Спасая одних, не лишайте жизни других

Среди тысяч подписей
под солидарными в по-
сылке Соединенных
Штатов в Республику Бе-
ларусь есть и моя — Вале-
рия Шуклина. Свой первый
день на свободе мне при-
шлось начинать со столь
печальной миссии.

Бесконечно жаль, но в чем не
повинны граждане великой стра-
ны. Но эта трагедия, как и сотни
других в истории цивилизации,
должна послужить поискам про-
тивоядия столь страшной болез-
ни общества — терроризму.

Увы, предлагаемая по телеви-
дению "вакцина" заставила меня
вздвогнуться. Российские военные
отреагировали оперативно: само-
леты, управляемые террориста-
ми, они намерены сбивать зенит-
ными ракетами.

Расчет генералы сделали по
формулам элементарной ариф-
метики: количество заложников
в захваченных террористами
самолетах меньше числа возмож-
ных жертв при попадании само-
лета в высотный дом.

Как такую задачу решат учени-
ки младших классов, прогно-
зировать не берусь, но для дет-
ской психики задачи подобного
рода. Пусть ребята по-прежнему
перекалывают яблоки из
ящика в ящик и переливают воду
из одного бассейна в другой. Что
из этого бассейна в другой. Что
касается людей с большими
звездами на погонах, то хотелось
бы напомнить обществу, что
подвиг Александра Матросова,
собственной грудью закрывшего
амбразуру вражеского дота, и по-
ступок экипажа Николая Гастел-
ова, направившего самолет на ко-
лоны вражеских танков, были и
остаются подвигами: они жер-
товали собой во имя спасения
собратьев по оружию и собствен-
ного народа. Но уже действия
Зои Космодемьянской, поджи-
гавшей по приказу командова-
ния крестьянские подворья, в ко-
торых располагались вражеские
солдаты, — назвать подвигом
можно с сомнением. Подвиг Зои
совершила потом, когда в плену
не предавала товарищей, не пере-
шла на сторону противника, не
просила у врага пощады, а муже-
ственно шла к месту казни боев-
ком по снугу. Не назовешь под-
вигом и действия летчиков, кото-
рые по приказу генералов бомби-
ли уничтожали города собствен-
ной страны, погребая под облом-
ками зданий своих же сограждан.

Но — то война. И логика у
нее варварская: нужно освободить
город, а сколько при этом
погибнет мирных жителей, в рас-
чет не берется. Исключение,
имевшее место в ходе Великой
Отечественной войны, лишь
подтверждает общепризнанное
и те, к сожалению, были за пре-
делами собственной страны.

Только ведь сейчас время
мирное. И российские самолеты,
сбрасывающие в Чечне во имя
уничтожения бандформирова-
ний бомбы на головы законопо-
слушных граждан этой страны,
действуют в условиях мирного
времени.

В России не то что военного,
даже чрезвычайного положения
не объявлено. Тем не менее, как
и во время войны, военные,
решая задачу взятия населенного
пункта, жизни гражданских лиц
пренебрегают.

Чем же мы отличаемся от
первобытных племен, которые
сжигали пленников? Ведь лишая
жизни одних, наши предки тем
самым спасали от голодной
смерти других.

Но опять-таки уничтожали
все же противника. А российские
генералы намерены во имя спа-
сения важных объектов, к приме-
ру, Кремля, уничтожать собствен-
ных сограждан, находящихся в
захваченном террористами
самолете. На сегодняшний день у
меня нет сомнений, что и бело-
русские генералы примут на во-
оружение такую же тактику.

А может, поищем другое
решение этой "террористической"
проблемы? Мы не в дотерритори-
ческие времена, а в третьем тысячелетии.
Может быть, прислушаемся
к советам медиков, которые ус-
тверждают, что лучший способ
лечения болезни — ее предупре-
ждение.

Займемся же созданием
таких условий общественного
бытия, которые исключили бы
возникновение терроризма. А
примеры решения задач подоб-
ного рода имеются. Скажем,
воры в тюрьме у сокамерников
не воруют. И вовсе не из-за бояз-
ни за собственную жизнь — по-
павшиеся на воровстве в тюрьме
оказываются отвергнутыми тю-
ремным сообществом.

А это — страшнее смерти.

Валерий ШУКЛИН,
правозащитник, БХК.

14. ДЕД В ПАУТИНЕ

